

מאורות אל העבר

24/06/1927 | כו סיון תרפג

מאת מקור, שימוש הוגן ויקפדיה

הממדים והנבואה (רבי שם טוב גפן)

הרב קלמן שם טוב גפן נולד באוקראינה (1856) ונודע מגיל צעיר כדמות ייחודית, שמלבד גדלותה בתורה, עסקה בהגות ובמחקר בכל תחומי המדע והפילוסופיה. עלה לארץ עם כל משפחתו בימי העלייה השנייה, היה ממקורביו של הרב קוק, ושימש כמורה למתמטיקה בישיבתו וכמנהל תלמוד התורה בפתח תקווה. בהמשך חייו, חי עם משפחתו מספר שנים כחקלאי במושבת בית וגן שבגליל. בכתביו, עסק בהרחבה בשאלת היחס בין התורה למדע ובין התורה לפילוסופיה, והציע דרכים מקוריות המבוססות על תורת הנסתר להבנה מורכבת של המציאות ולמשמעויות הערכיות הנובעות ממנה. ספרו המפורסם היה "הממדים, הנבואה והאדמתנות (=הגיאולוגיה)" שבו עסק בהיבטים שונים של שאלת הנבואה על בסיס תורת קאנט, ובסוגיות גיאולוגיות. בכתביו ישנו שפע של התייחסות מקורית ומרתקת לסוגיות פיזיקליות, פילוסופיות וביולוגיות, והכול מתוך עולמה של תורה. היה מראשוני המצטרפים לתנועה הציונית עוד בצעירותו, וכתב ספרים ומאמרים להצדקת דרכה. אבי משפחת גפן הישראלית. נפטר בכ"ו בסיון תרפ"ז (24.6.1927). בשנים האחרונות ישנה התעניינות מחודשת בכתביו וביצירתו המקורית.